

## Pressmeddelande

2016-04-04

### Forskare föreslår skärpt lagstiftning för att förbättra för barn i familjehem

*Det behövs en starkare lagreglering för att tillgodose familjehemsplacerade barns rätt till hälsa, utbildning och familj. Det menar två professorer i juridik respektive socialt arbete – som tillsammans har skrivit en ny forskningsrapport för SNS.*

Titti Mattsson och Bo Vinnerljung identifierar en rad brister med det nuvarande regelverket för barn i familjehem. På flera områden får dessa barn sämre stöd i Sverige än i många andra länder. Socialtjänstens ansvar är alltför svagt reglerat i en ramlagstiftning med få minimistandarder, vilket har lett till stora variationer mellan kommunerna.

I rapporten *Barn i familjehem. Förslag på åtgärder som skulle göra skillnad för samhällets mest utsatta* föreslår forskarna lagändringar som skulle förbättra familjehemsplacerade barns hälsa, skolresultat och familjekontakt.

- *Erbjud alla placerade barn en hälsokontroll.* Inför tvingande regler för kommuner och landsting att erbjuda alla barn hälsokontroller med läkarundersökning när de placeras. Detta är idag lag i England och Finland, och i Sverige för adopterade barn och flyktingbarn.
- *Inför färdighetstester i läsning och räkning.* Alla data pekar på att barn i familjehem ges sämre möjligheter än andra att utveckla sin potential i skolan. Det viktigaste är att motverka tidiga skolmisslyckanden. Med färdighetstester i läsning och räkning får man underlag för att ge barnen kompenserade insatser och en chans att komma ifatt sina klasskamrater
- *Rätt till förlängd familjehemsvistelse efter 18 år.* I Sverige upphör familjehemsplaceringen vid 18 års ålder eller då barnet slutar gymnasiet. Efter det får många barn inget stöd från vare sig familjehemmet eller sina biologiska föräldrar. I våra nordiska grannländer har dessa barn vid behov rätt till fortsatt boende i familjehemmet ytterligare några år efter 18-årsdagen. En sådan rätt bör införas även i Sverige.

Forskarna vill också ge föräldrar rätt till stöd när samhället omhändertar deras barn. I motsats till England och USA har svenska lagstiftare avvisat adoption som en väg att ge samhällsvårdade barn en familj. Istället bör vi satsa på att hjälpa de biologiska föräldrarna så att barnen kan komma hem igen:

- De flesta längre familjehemsplaceringar orsakas av att föräldrar har problem. Föräldrarnas situation förvärras inte sällan när barnen kommer i samhällsvård. Föräldrarna bör därför ha rätt till rehabiliterande stöd när

barnen placeras, säger Titti Mattsson, professor i offentlig rätt, Lunds universitet.

Rapporten ingår i SNS forskningsprogram [Investeringar i likvärdiga livschanser](#).

## Ladda ner rapporten

Ladda ner [här](#). Rapporten presenteras vid ett seminarium på SNS den 4 april. Länk till inspelning av seminariet publiceras på [SNS Play](#).

## Författare

Titti Mattsson, professor i offentlig rätt, Lunds universitet.

Bo Vinnerljung, professor i socialt arbete, Stockholms universitet

## Kontakt

Titti Mattsson, [titti.mattsson@jur.lu.se](mailto:titti.mattsson@jur.lu.se), 0703-27 74 63

Bo Vinnerljung, [bo.vinnerljung@socarb.su.se](mailto:bo.vinnerljung@socarb.su.se), 0721-47 30 53

Pressfrågor: Caroline Raxell, pressansvarig SNS, [caroline.raxell@sns.se](mailto:caroline.raxell@sns.se), 070-382 20 95.

---

[www.sns.se](http://www.sns.se) | [@snskunskap](https://www.facebook.com/snsinfo) | [www.facebook.com/snsinfo](http://www.facebook.com/snsinfo)

SNS utsedd av idétidningen Prospect till EU Think Tank of the Year 2015 inom välfärdsfrågor. [Läs mer](#).

SNS är en oberoende ideell förening som sedan 1948 bidragit till att ledande beslutsfattare kan fatta välgrundade beslut baserade på vetenskap och saklig analys. Verksamheten består av forskning, möten och utbildning om viktiga samhällsfrågor. 280 ledande företag, myndigheter och organisationer är medlemmar i SNS. Organisationen har verksamhet i Stockholm och på ett tiotal orter i Sverige och internationellt. För analys, slutsatser och förslag i SNS forskningsrapporter svarar helt och hållet rapportens författare. SNS som organisation tar inte ställning till dessa.